

Jadwiga Chudziakowa, Wiesława Kola-Matuszewska, Gerard Wilke

Mogilno

Informator Archeologiczny : badania 5, 199-200

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

w Krakowie.³ Drugi sezon badań.³ Gredzisko z okresu rozwoju kultury łużyckiej /?/ i wczesnego średniowiecza.³

Kontynuacja badań w środkowej i północno-zachodniej części gredziska przyniosła pełniejsze rozpoznanie jego dawnej formy /zawieszane pomiary tachymetryczne; ukończenie ich nastąpi w r.³ 1972/ oraz niewielką ilość znalezisk w postaci mało typowych fragmentów ceramiki zbliżonej do wczesnośredniowiecznej.³

MOGILNO

Katedra Archeologii UMK w Toruniu

Badania prowadzili dr Jadwiga Chudziakowa /autorka sprawozdania/ mgr Wiesława Kola-Matuszewska, mgr Gerard Wilko.³ Finansował WKZ w Bydgoszczy.³ Drugi sezon badań.³ Zespół klasztorny pobenedyktynski /X-XI w.³/ gród wczesnośredniowieczny /XI-XVII/ obiekt klasztorny.³

Nawiązując do badań sondazowych z ub.³ roku badania systematyczne skoncentrowane na zewnętrzze kościoła św. Jana, od północnej i wschodniej strony prezbiterium.³ Odkryto nieznane dotąd se śródeł historycznych, liczne fundamenty obiektu sakralnego, które są poszczególnymi etapami przebudowy jakiej ulegał kościół w ciągu wieków.³ Do najstarszych fragmentów architektonicznych należą odsłonięte kamiennie fundamenty absydy i transeptu, które można datować na XII wiek oraz romańskie fundamenty, na których posadowiona jest północna nawa obecnego kościoła.³ Wszystkie odkryte fundamenty romańskie, nie posiadają zaprawy, wiązane są gliną.³ Dalsze fundamenty odsłonięte podczas badań, należą do przybudówek jakie otoczyły prezbiterium od strony wschodniej i północnej pod koniec XIII, lub na początku XIV wieku.³ Odkryte również fragmenty rónnych, znacznie późniejszych fundamentów architektury, pochodzących już przypuszczalnie z XVI i XVIII w.³

Natrafiono także na fragmenty spalonego wału obronnego, który można datować na X-XI w.³ Warstwy wału uległy w przeważającej części silnemu zniszczeniu na skutek budowy fundamentów kamiennych w XIII i XIV wieku.³

Dalsze badania przeprowadzono we wschodniej i zachodniej krypcie kościoła.³ W północnej części krypty wschodniej /pod posadzką/ odkryte grobowce wykonane z najstarszych cegieł gotyckich.³ Zawierał on fragmentarycznie zachowany szkielet nęski, wyposażony w naczynie gliniane tzw. aqua manilla w kształcie stylizowanego konia, czernice,

bogato ornamentowane motywami romańskimi. Naczynie to pochodzi najprawdopodobniej z XII wieku. Natomiast w części północnej krypty, odkryto szkielet opata, wyposażony w bardzo ubogi grobowy pastorał, wykonany z cyny. W środkowej części krypty wschodniej, znajdował się wkop na głębokość 5,40 m /do calca/, którego dno wyłożone było wygładzoną warstwą gliny, zmieszaną z zaprawą. Wypełnisko tego "pomieszczenia", stanowiła czarna ziemia ze spalenizną i z zawartością bardzo dużej ilości ułamków naczyń "siwaków", pochodzących z XIV-XV wieku. Przepuszczalnie w tym czasie wkop uległ likwidacji. Trudno przypuszczać jakiemu celowi służyło to "pomieszczenie", którego ściany stanowiła calcowa glina, a dno glina z zaprawą. Niewykluczone, że mogło ono służyć przez krótki okres, jako miejsce chowania zmarłych, których w czasach średniowiecznych stamtąd przeniesiono. Tym bardziej, że w warstwach stanowiących wypełnisko wkopu, sporadycznie natrafiono na kości ludzkie na wtórnym słożu.

Nieoczekiwane wyniki przyniosły badania przeprowadzone w krypcie zachodniej. Stwierdzono bowiem, że jednorodne warstwy średniowieczne zalegają pod ścianą krypty, która dotychczas zakwalifikowana była jako nieprzebudowana krypta romańska. Badania archeologiczne wykazały jednak, że uległa ona znacznej przebudowie w czasach średniowiecznych, a w jakim stopniu, to wykażą dalsze prace, które będą jeszcze prowadzone w tej krypcie w następnym sezonie.

Badania będą kontynuowane.

NASZACOWICE, pow. Nowy Sącz

Komisja Archeologiczna Oddziału PAN
w Krakowie

Badania prowadził doc. dr Andrzej Żaki. Finansował Oddział PAN w Krakowie. Szósty sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne.

W trzech rejonach grodziska założono 4 wykopy badawcze różnej wielkości, których celem było wyjaśnienie problemów związanych z obronnością i zabudową mieszkalną dawnego grodu.

W centralnej części grodziska /rej. I/ kontynuowano rozpoznania relikwów południowego odcinka wału obronnego, rozpoczęte w tym miejscu w roku 1968. Wykop III, długości prawie 10 m i maksymalnej głębokości ponad 3 m, odsłonił dalsze, podobnie jak poprzednio mało czytelne pozostałości drewnianych konstrukcji wału typu nieregularnej przekładki. Ujawnił też pierwotnie duże nierówności terenu, które likwidowano przy budowie wału i w okresie funkcjonowania grodu /w bliżej nie określonym czasie pomiędzy w. VIII a X/.